

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

м. Полтава, 21 листопада 2024 р.

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року

*Малиш Вікторія Олександрівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ АКТИВІВ БАНКУ (НА ПРИКЛАДІ АТ «ПУМБ»)

Активи – це цінні ресурси, якими володіє банк. Вони є результатом попередньої діяльності банку і очікується, що їхнє використання принесе прибуток у майбутньому. Іншими словами, це економічні ресурси, які банк може використано для отримання доходу [1]. Основними компонентами активів банку є: кредитний портфель, що включає як корпоративні, так і роздрібні кредити; фінансові інструменти: інвестиції у державні облигації та інші високоліквідні активи; депозитна база, яка переважно складається з коштів клієнтів, зокрема депозитів фізичних осіб та корпоративних клієнтів.

На структуру активів банківських установ впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори, але саме війна стала ключовим чинником, що зумовив значні зміни у 2022-2023 рр.

До внутрішніх факторів варто віднести: стратегія банку; політика кредитування: банки стали більш обережним у наданні кредитів, посилюючи вимоги до кредитоспроможності та знижуючи ризики; інвестиційна політика: банки активно диверсифікують свій інвестиційний портфель, шукаючи більш стабільні та прибуткові інвестиційні можливості; ризиковий портфель: банки збільшили свою обережність щодо управління ризиками, зокрема, зменшивши частку кредитів у структурі активів.

До зовнішніх факторів відносяться: стан економіки України; політика НБУ; вплив війни: безпосередні наслідки війни, такі як руйнування інфраструктури, зменшення економічної активності та невизначеність майбутнього, призводять до значних змін в економіці та формують нові ризики для банківської системи.

Для проведення аналізу використано дані Звіту про фінансовий стан АТ «ПУМБ» за 2022-2023 рр., що дозволило простежити зміни у структурі активів банку (табл. 1).

Як видно з табл. 1, загальна сума активів АТ «ПУМБ» за період 2022-2023 рр. зросла на 41360626 тис. грн, або на 36,9 %. Таке збільшення відбулося, передусім, за рахунок зростання інвестицій на 45568754 тис. грн, або у 4,6 раза. Це свідчить про активну інвестиційну діяльність банків у цей період, що може бути пов'язано з пошуком нових джерел доходів та прагненням диверсифікувати ризики. Проте варто зазначити, що одночасно спостерігається зменшення грошових коштів та їх еквівалентів на 12707917 тис. грн, або на 27,4 %. Це може вказувати на зменшення ліквідності банку, що може бути пов'язано з підвищенням попиту на кредити та інвестиції.

Структура та динаміка активів АТ «ПУМБ» за 2022–2023 рр.

Вид активів	2022 р.		2023 р.		Зміни (+,-)		
	сума, тис. грн	у % до підсумку	сума, тис. грн	у % до підсумку	суми, тис. грн	частки, в. п.	у %
Грошові кошти та їх еквіваленти	46455869	41,5	33747952	22,0	-12707917	-19,5	-27,4
Кредити та аванси банкам	3490916	3,2	4213505	2,7	+722589	-0,5	+20,7
Кредити та аванси клієнтам	43770237	39,1	52058047	34,0	+8287810	-5,1	+18,9
Інвестиції	12586771	11,2	58155525	37,9	+45568754	+26,7	у 4,6 р. б.
Похідні фінансові активи	-	-	8510	0,0	+8510	+0,0	×
Поточні податкові активи	32962	0,0	-	-	-32962	-0,0	-100,0
Інвестиційна нерухомість	59168	0,1	59168	0,0	-	-0,1	-
Відстрочені податкові активи	203325	0,2	-	-	-203325	-0,2	-100,0
Основні засоби	1710376	1,5	1652243	1,1	-58133	-0,4	-3,4
Нематеріальні активи, за винятком гудвілу	654811	0,6	320312	0,2	-334499	-0,4	-51,1
Інші фінансові активи	2419697	2,2	2611752	1,7	+192055	-0,5	+7,9
Інші нефінансові активи	330806	0,3	273802	0,2	-57004	-0,1	-17,2
Активи з права користування	259282	0,2	234030	0,2	-25252	-	-9,7
Усього активів	111974220	100,0	153334846	100,0	+41360626	-	+36,9

Зменшення частки інших активів, таких як основні засоби (на 0,4 в. п.) та нематеріальні активи (на 0,4 в. п.) може свідчити про оптимізацію витрат банку.

Збільшення обсягів кредитування клієнтам у 2023 р. порівняно з 2022 р. на 8287810 тис. грн свідчить про активізацію економічної діяльності та зростання попиту на банківські послуги. Незважаючи на загальне падіння ринку, кредитний портфель АТ «ПУМБ» у корпоративному сегменті продемонстрував зростання на 25 %. Окрім того, банк досяг вражаючих темпів зростання (на 32 %) у сегменті малого та середнього бізнесу. Важливо відзначити, що висока якість кредитного портфеля по всіх сегментах значно перевищила очікування. Такі результати є свідченням ефективної стратегії банку, спрямованої на підтримку та фінансування українського бізнесу.

Для забезпечення стабільності та подальшого зростання АТ «ПУМБ» важливо продовжувати розвивати кредитну діяльність, але також приділити увагу диверсифікації активів та зменшенню концентрації в одному секторі.

Список використаних джерел:

1. Слободянюк Н. О., Юнацький М. О., Шелевер М. О. Аналіз активів та шляхи вдосконалення кредитної діяльності комерційних банків на прикладі ПАТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ». *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Вип. 28. С. 313-319 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/49.pdf (дата звернення: 05.11.2024).

2. Офіційний сайт АТ «ПУМБ». URL: https://about.pumb.ua/content/cmsfile/ua/фінансова%20звітність__fuib_23fsu_isa_ukr.pdf?v=638497404704089380 (дата звернення: 05.11.2024).

<i>Кубецька О. М.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ	189
<i>Кубецька О. М.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	191
<i>Ладатко М. М.</i> ФРАНЧАЙЗИНГ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	193
<i>Ладатко М. М., Томілін О. О.</i> ПРИНЦИПИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	196
<i>Ладатко М. М.</i> ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	199
<i>Ландар Д. Ю., Тютюнник С. В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	202
<i>Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В.</i> РОЛЬ БУХГАЛТЕРА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	205
<i>Лінчук Є. І., Ткаченко І. П.</i> РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	209
<i>Лісняк Г. Г.</i> СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ФАКТОРАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	211
<i>Луценко К. Г., Ткаченко І. П.</i> ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	213
<i>Луценко О. А.</i> ФІНАНСОВІ РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ	215
<i>Мазур Н. О.</i> ОЦІНКА СУСПІЛЬСТВОМ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ ВПО У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	217
<i>Малиш В. О., Бражчик Л. В.</i> ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ	220
<i>Малиш В. О.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	223
<i>Малиш В. О., Тютюнник Ю. М.</i> АНАЛІЗ СТРУКТУРИ АКТИВІВ БАНКУ (НА ПРИКЛАДІ АТ «ПУМБ»)	225
<i>Малишкін О. І.</i> ПРИБУТОК ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОХОДУ: КОРЕКТНІСТЬ РОЗРАХУНКУ	228
<i>Мартинова Т. П.</i> ФІНАНСОВИЙ МОНИТОРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ	230
<i>Микитіна А. О., Котковський В. С.</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА 2021-2027 РОКИ	233
<i>Михайлик Е. М., Ткаченко І. П.</i> ЗАЛУЧЕННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ТА КРЕДИТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	235
<i>Морозова П. І., Тютюнник Ю. М.</i> ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	237